Raadsvoorstel

Voorstelnummer: 306211
Zaaknummer: 709810

Houten, 5 januari 2021

gemeente Houten

Onderwerp:
Startnotitie actualisering parkeerbeleid

Beslispunten:
1. De startnotitie voor de actualisatie van het parkeerbeleid vast te stellen met de volgende leidende principes:
    a. alternatieven voor autogebruik stimuleren (zodat bewoners en bezoekers minder auto afhankelijk zijn);
    b. duurzaamheid van autogebruik stimuleren (zoals autodelen en elektrisch vervoer stimuleren)
    c. parkeerdruk in de openbare ruimte beheersen (het zo goed mogelijk verdelen van de openbare ruimte).
2. In te stemmen met vervolgproces en thema's van participatie.

Samenvatting
In het collegeprogramma 2018-2022 is opgenomen dat het parkeerbeleid wordt geactualiseerd. Via een raadsinformatiebrief hebben we u op 15 juli jl. geïnformeerd over de wens, aanleidingen en het voorgenomen proces (kenmerk 310975). In deze startnotitie gaan we verder door te beschrijven welke mogelijke richting wij voor het parkeerbeleid zien, omdat wij graag van u horen welke koers u voor ogen hebt. Daarnaast beschrijven wij welke thema's en instrumenten wij in het parkeerbeleid willen uitwerken. Ook leest u hier hoe wij bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden betrekken bij het parkeerbeleid. Verwacht wordt dat het nieuwe parkeerbeleid na de zomer van 2021 door u kan worden vastgesteld.

Aanleiding
In het collegeprogramma 2018-2022 is opgenomen dat het parkeerbeleid wordt geactualiseerd. Daarnaast zijn de ontwikkeling van een regionale parkeerstrategie en de wens om extra woningbouw in Houten toe te voegen, redenen om het parkeerbeleid te herijken. Het gaat daarbij zowel om een nieuwe parkeervisie voor de langere termijn, als om concrete maatregelen om op korte termijn knelpunten aan te kunnen pakken. Zowel de huidige parkeervisie als de nota parkeernormen worden vervangen. In de parkeervisie zal de koers voor het beleid worden vastgelegd. Deze visie leidt tot een actualisatie van de parkeernormen die vanaf vaststelling gebruikt worden voor toetsing van nieuwbouwprojecten.

Urgentie van actualisatie parkeerbeleid op korte termijn
Er zijn ook concrete maatregelen nodig om knelpunten op korte termijn aan te pakken. Zo zijn de huidige parkeernormen verouderd. De manier waarop we deze knelpunten aanpakken, hangt echter af van de visie op de toekomst. De vraag is aan welke knoppen we nu moeten draaien om in de toekomst ons doel te bereiken. Zo werken we aan een toekomst-vast parkeerbeleid.

Beoogd effect
Parkeren en parkeerbeleid zijn geen doel op zich, maar een middel om andere ambities zoals verdichting, betere ruimtelijke kwaliteit, duurzaamheid en grotere economische vitaliteit mogelijk te maken. In het coalitieakkoord hebben we ook onze ambitie ten aanzien mobiliteit opgenomen: we willen op zoek naar goede en schone vervoersalternatieven. Als fietsstad geven we prioriteit aan de fiets, en daarnaast stimuleren we ook andere vormen van schoon vervoer (lopen, OV en elektrisch rijden). De verschillende trends en ontwikkelingen maken het mogelijk dat de auto een minder belangrijke positie in het mobiliteitspatroon van de Houtenaren inneemt. Wij willen met het parkeerbeleid die kansen benutten, waarbij wij tevens erkennen dat autogebruik bij Houten hoort.

De koers van het parkeerbeleid is daarmee 'faciliteren waar kan, waar mogelijk de druk op openbare ruimte beheersen', met inzet op duurzame vormen van mobiliteit'. Op hoofdlijnen dient het nieuwe parkeerbeleid te zorgen voor een goede afstemming tussen de vraag naar en het aanbod van parkeren, zonder dat dit zoveel mogelijk ten koste gaat van de leefbaarheid en de kwaliteit van de openbare buitenruimte.

Het nieuwe parkeerbeleid moet duidelijkheid geven en in de loop der tijd kunnen meegroeien in samenhang met de verwachte ruimtelijke groei van Houten, de groei van de mobiliteit die daarbij plaatsvindt en de ontwikkeling van fiets, openbaar vervoer en nieuwe mobiliteitsconcepten. Hoe en waar Houten groeit, is nog niet duidelijk. Daarom willen we in geactualiseerd parkeerbeleid volgens de drie leidende principes 1 alternatieven voor autogebruik stimuleren (zodat bewoners en bezoekers minder auto afhankelijk zijn); 2. duurzaamheid van autogebruik stimuleren (zoals autodelen en elektrisch vervoer stimuleren) 3. parkeerdruk in de openbare ruimte beheersen (het zo goed mogelijk verdelen van de openbare ruimte) en mogelijke parkeermaatregelen uitwerken. Die parkeervisie vormt het kader om vervolgens als college te kunnen werken aan concrete maatregelen om op korte termijn knelpunten aan te pakken. De parkeervisie is daarmee in feite een gereedschapskist: het college kan de instrumenten in die gereedschapskist gebruiken op basis van de voorwaarden in de parkeervisie. Deze parkeermaatregelen zijn niet op elke locatie in Houten even effectief. Per gebied kunnen maatregelen anders zijn, of de manier waarop ze worden ingezet. Eén van de uitwerkingen is de actualisatie van de nota parkeernormen, waarin we onder meer de ambities uit de concept Ruimtelijke Koers verankeren en de kaders voor het parkeren bij alle ruimtelijke ontwikkelingen uitwerken. Hiermee kunnen per type gebied de kaderstellende parkeermaatregelen aan ontwikkelaars worden meegegeven. In de parkeervisie zullen de belangrijkste spelregels zijn verankerd.

Argumenten per beslispunt

1.1 Door te werken met leidende principes, kan per gebied gedifferentieerd worden in de te kiezen parkeermaatregelen.

De voorgestelde hoofdkoers is de parkeervraag faciliteren waar het kan, maar de druk op de openbare ruimte beheersen. Leidende principes hierbij zijn 1. alternatieven voor autogebruik stimuleren (zodat bewoners en bezoekers minder auto afhankelijk zijn); 2. duurzaamheid van autogebruik stimuleren (zoals autodelen en elektrisch vervoer stimuleren) 3. parkeerdruk in de openbare ruimte beheersen (het zo goed mogelijk verdelen van de openbare ruimte). Hierbij ontwikkelen we het parkeerbeleid als een gereedschapskist: het beleid maakt de mogelijkheden op parkeergebied inzichtelijk. Elk instrument heeft een gebruiksaanwijzing: hoe kan het instrument ingezet worden en voor welke beoogde resultaten is het instrument inzetbaar. Het parkeerbeleid, de gereedschapskist, vormt hiermee de basis om in de toekomst te kunnen beslissen over maatregelen, passend bij het resultaat dat op dat moment gewenst is. In het parkeerbeleid is dus niet uitgestippeld welke maatregelen moeten worden genomen maar wel onder welke voorwaarden. Hiermee kunnen we parkeerbeleid actualiseren terwijl we de exacte woningbouwplannen en toekomstige mobiliteitsontwikkelingen nog niet kennen.

1.2 De voorgestelde koers is toekomst vast.

De ruimtelijke ontwikkelingen en mobiliteitsontwikkelingen zijn niet in beton gegoten en daarmee wordt het beleid adaptief en flexibel ingericht. De mate waarin een instrument wordt ingezet, is afhankelijk van de ruimtelijke kenmerken van en de parkeerdruk in een gebied. Bij ruimtelijke ontwikkelingen is het bijvoorbeeld eenvoudiger om het realiseren van voldoende fietsparkeerplaatsen of de inzet op deelauto’s af te dwingen aan de hand van de parkeernormen. In bestaand Houten zullen de instrumenten vooral ingezet worden om een duurzaam mobiliteitsgedrag te stimuleren.

In de parkeervisie zullen we de instrumenten gebiedsgericht uitwerken. De leidende principes sluiten goed aan bij de constatering in de concept Ruimtelijke Koers dat de ruimte schaars is en dat er vaak geen ruimte is voor grote hoeveelheden parkeerplaatsen. In de rest van Houten speelt dit minder. Vanuit de koers ‘faciliteren waar kan’ zal het derde leidende principe in de rest van Houten minder actief worden toegepast dan bij de verdichtingsgebieden. Daarbij speelt mee dat de alternatieven voor de auto in de rest van Houten, afgezien van de fiets, minder aantrekkelijk zijn en de trends de komende jaren nog geen grote invloed zullen hebben op het autobezit en autogebruik van deze Houtenaren.

Keuzevrijheid blijven we belangrijk vinden. Op plekken waar de ruimte knelt, zullen we zeker kijken naar kansen om de auto een minder prominente rol te geven en houden we vast aan onze overtuiging dat we groen niet moeten inwisselen voor grijs.

2.1 Participatie wordt ingericht rond de thema’s van de directe woonomgeving.

Geordend naar de principes beschikt het parkeerbeleid over verschillende instrumenten met spelregels voor de toepassing ervan, zoals de locatie, ruimtelijke kenmerken, parkeerdruk etcetera. Hiermee is het beleid adaptief en flexibel. Dat maakt participatie bij het opstellen ingewikkeld. De participatie voor de parkeervisie hebben we ingericht op de directe leefomgeving en bestaat uit drie onderdelen:

- Houtenaren is online gevraagd naar hun mening over specifieke mogelijke instrumenten in hun leefomgeving zoals wat moet er gebeuren om gebruik te kunnen maken van de fiets of

openbaar vervoer, welke rol kan de komst van deelauto's voor hun mobiliteit betekenen en wat zijn omstandigheden waar de gemeente aan moet denken bij een eventuele invoering van betaald parkeren.
- Na de online peiling zullen verdiepende gesprekken worden gevoerd over specifieke onderdelen. Dit doen we in ieder geval met ondernemers en belanghebbenden in en rond het centrum. Deze gesprekken vinden plaats nadat u zich heeft uitgesproken over de koers van het parkeerbeleid. In deze ronde organiseren we ook voor de raad een kennissessie om de mogelijke parkeerinstrumenten nader te duiden en informatie uit te wisselen.
- Tenslotte wordt de mogelijkheid geboden om via inspraak een reactie te geven op de uiteindelijke nota's.

Aangezien in het parkeerbeleid niet wordt uitgestippeld welke maatregelen moeten worden genomen maar wel onder welke voorwaarden bepaalde maatregelen mogelijk zijn, is deze participatie niet de laatste ronde over parkeren. In het parkeerbeleid kan als voorwaarde bij bepaalde maatregelen worden meegegeven, hoe de omgeving moet worden betrokken bij invoering van die specifieke maatregel.

Kanttekeningen

1.1 Door de parkeer instrumenten afhankelijk te maken van onder andere de ruimtelijke inrichting is niet exact duidelijk hoe het parkeren in Houten er in 2025 uitziet.

Door te kiezen voor een gereedschapskist leggen we niet op voorhand vast welke maatregelen wanneer en waar gelden. De wens voor een regionale parkeerstrategie in combinatie met de ontwikkelingen rond de concept Ruimtelijke Koers, zorgen er echter voor dat de overheid kaders moet ontwikkelen die én voldoende flexibiliteit én voldoende bescherming bieden. Het nieuwe parkeerbeleid geeft duidelijkheid en de te gebruiken instrumenten kunnen daardoor in de loop der tijd meegroeien in samenhang met de verwachte ruimtelijke groei van Houten, de groei van de mobiliteit die daarbij plaatsvindt en de ontwikkeling van fiets, openbaar vervoer en nieuwe mobiliteitsconcepten. Deze lijn van een gereedschapskist voor maatregelen, past goed bij de omgevingswet.

1.2 De raad beslist over de hoofdkoers; belanghebbenden betrekken we als het gaat om de directe omgeving.

We stellen voor dat de raad de hoofdkoers voor de leidende principes kiest omdat de keuze voor de koers samenhangt met andere beleidsterreinen en ambities, zoals de concept Ruimtelijke Koers, de duurzaamheidsambities en economische belangen. De raad wil, waar het gaat om belangrijke onderwerpen of projecten graag zo vroeg mogelijk in het besluitvormingsproces worden betrokken. Participatie richt zich daarom nu op mogelijke parkeermaatregelen in de directe woonomgeving. Afhankelijk van de toekomstige ontwikkelingen zal bij invoering van specifieke maatregelen aanvullend met de omgeving moeten worden gesproken.

2.1 Huidige parkeersituatie met corona geeft vertekend beeld

De keuze om online meningen op te halen is ingegeven door de coronamaatregelen, maar ook om doelgroepen te bereiken die niet deelnemen aan fysieke bijeenkomsten. Op basis van de eerste inzichten worden daarnaast verdiepende gesprekken gepland in het centrumgebied en mogelijk aanvullende gebieden/thema's. De vraagstelling van de peiling wordt zoveel mogelijk onafhankelijk gemaakt van de afwijkende parkeersituatie tijdens de coronaperiode.

Participatie

Op verschillende momenten betrekken we bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden bij het parkeerbeleid:

1. Online animatievideo en bijbehorende vragen/stellingen

   Om een vliegende start te maken hebben we reeds een aantal vragen en stellingen voorgelegd via onze online kanalen, vergezeld van een animatiefilm. We hebben gekozen voor een online aanpak in verband met de coronamaatregelen én om ook andere/meer doelgroepen te bereiken die veelal niet deelnemen aan fysieke bijeenkomsten. Hierin vragen we niet de mening over leidende principes, maar vertalen we deze naar de mening over instrumenten in de directe woonomgeving.
2. Verdiepende gesprekken

   Na de online participatie worden verdiepende gesprekken gevoerd over specifieke onderdelen. Dit doen we in ieder geval met ondernemers en belanghebbenden in en rond het centrum. Deze gesprekken vinden plaats nadat u zich heeft uitgesproken over de koers van het parkeerbeleid. In deze ronde organiseren we ook voor raadsleden een kennissessie om de mogelijke parkeerinstrumenten nader te duiden en informatie uit te wisselen.
3. Inspraak op parkeernota en parkeernormen

Parkeren heeft impact op de leefomgeving. Daarom is het wenselijk om bewoners en stakeholders naast de participatie voorafgaand aan het opstellen van het beleid, ook de mogelijkheid te bieden om via inspraak een reactie te geven op de uiteindelijke nota's.

Financiën en formatie

Voor het opstellen van het parkeerbeleid zijn de middelen gereserveerd in het bestedingsplan mobiliteit. Deze middelen worden grotendeels besteed aan de opdracht voor het adviesbureau en voor participatie.

Wanneer de kaders voor het nieuwe parkeerbeleid helder zijn, wordt een implementatieplan voor het uitvoeren van het parkeerbeleid opgesteld. Op basis van dit plan worden ook de organisatorische en financiële consequenties geduid.

Communicatie

De belangrijkste communicatiemomenten met college en raad zijn:

- Discussie over de hoofdkoers via de startnotitie in de Raad
- Kennissessie raadsleden na participatie
- Bespreking parkeervisie in het college t.b.v. inspraak
- Vaststelling in de raad.

Voortgang

De opgestelde planning gaat uit van vaststelling van de nota parkeernormen en de parkeervisie in de raad na de zomer 2021.

Houten, 5 januari 2021
het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Houten
de secretaris, de burgemeester,

A.J. Barink G.P. Isabella

Bijlagen

1. Startnotitie Toekomstgericht parkeerbeleid, ook voor de korte termijn
2. Raadsinformatiebrief Planproces voor nieuw parkeerbeleid Houten

Verantwoordelijke portefeuillehouders college

1e PoHo: Kees van Dalen
2e PoHo: n.v.t.

Raadsbesluit

Voorstelnummer: 306211

Onderwerp
Startnotitie nieuw parkeerbeleid

De raad van de gemeente Houten heeft het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 5 januari 2021 gelezen en besluit:

1. De startnotitie voor de actualisatie van het parkeerbeleid vast te stellen met de volgende leidende principes:
    a. alternatieven voor autogebruik stimuleren (zodat bewoners en bezoekers minder auto afhankelijk zijn);
    b. duurzaamheid van autogebruik stimuleren (zoals autodelen en elektrisch vervoer stimuleren)
    c. parkeerdruk in de openbare ruimte beheersen (het zo goed mogelijk verdelen van de openbare ruimte).
2. In te stemmen met vervolgproces en thema's van participatie.

Dit is besloten in de openbare vergadering van de raad op 9 maart 2021.

De raad van de gemeente Houten,
de griffier, de voorzitter,

C.M.S. Visser G.P. Isabella